

Oprechte

HAARLEMSCHE

van

Dingsdagsche
C O U R A N T

28 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 24 September.

De dag van den 21sten was bepaald voor de onderteekening van de overeenkomst betreffende den verkoop van den zuidelijken spoorweg, doch het opmaken van de daartoe gevorderde acten en der onvermijdelijk tot dezelve behoorende bescheiden, heeft zoo veel tijd gevorderd, dat, nadat de minister van Financien tot in den nacht met de hoofd-ambtenaren had gearbeid, deze onderteekening eerst gisteren heeft kunnen plaats hebben.

Men beweert, dat de koopsom 100 millioenen fl. bedraagt, waarvan echter 30 millioenen eerst dan zullen worden betaald, als al de te bouwen wegen voltooid zullen zijn en eene rente van 7 pc. zullen opleveren. De 70 overige millioenen zullen dadelijk betaalbaar zijn in vastgestelde jaarlijksche termijnen, van welke de beide eerste de belangrijkste zullen wezen.

— De Aartshertog Wilhelm schijnt verhinderd te zijn om zich voor de groote wapenschouwing der in Polen vereenigde russische legermacht naar Warschau te begeven. Officieel wordt aangekondigd, dat Oostenrijk daarbij vertegenwoordigd zal worden door den generaal Schafgotsch, aan welken het regiment kurassiers, 't welk den naam voert van Keizer Nicolaas, is opgedragen.

VAN DEN RIJN, 22 September.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de Prins van Pruisen in den vroegen ochtend van den 24sten te Breslau en nog voor den middag te Warschau is aangekomen, alwaar Z. M. Keizer Alexander van Rusland reeds tegenwoordig was. — Verder wordt van daar gemeld, dat de Koning zeer vermoedelijk in de volgende maand eene reis naar Tirol, en wellicht naar Italie, zal ondernemen; maar dat deswegens nog geen bepaald besluit is genomen.

PARIS, 25 September.

De Keizer heeft, op voordragt van den minister van onderwijs, een besluit genomen, inhoudende dat, te beginnen met 1 November 1861, de studenten in de geneeskunde zullen moeten bewijzen te zijn *candidaten in de letteren*, alvorens hunne eerste inschrijving te kunnen erlangen. Om tot de vijfde of laatste inschrijving te worden toegelaten, zullen zij het diploma van *candidaat in de wetenschappen* moeten overleggen.

De minister doet in zijn rapport in het breede opmerken, dat de ondervinding heeft geleerd, dat de klassieke studien voor de wetenschappelijke vorming der geneeskundigen onontbeerlijk zijn, en de thans genomen maatregel dringend noodzakelijk is, ten einde het intellectuele verval van het medische corps hier te lande te voorkomen. De medische faculteiten te Montpellier en te Parijs hebben zeer bepaald aangevraagd op de wederinvoering van het baccalaureat in de letteren bij den aanvang der geneeskundige studien. Eene speciale commissie is datzelfde gevoelen toegedaan geweest, mitsgaders de Hooge Raad voor de aangelegenheden van het openbaar onderwijs en de Staatsraad, welke beide collegien deswegens zijn geraadpleegd.

De voorstanders der klassieke letterkundige studien zijn zeer ingenomen met het besluit der Regering; zij zijn overtuigd, dat de heilzame gevolgen van den genomen maatregel zich weldra zullen doen gevoelen.

— De spaansche minister van Oorlog heeft, bij circulaire, de bevelvoerende officieren aangeschreven, om maatregelen te nemen ter bespoediging van het vereenigen te Cadix van troepen, welke naar het eiland Cuba zullen moeten worden overgebracht.

— Het lijk van Prins Ghika is heden ter aarde besteld. Het personeel der turksche legatie had zich aan den lijkstoet aangesloten. — Het heeft nogal ergernis gegeven, en wordt als een treurig teeken des tijds beschouwd, dat, terwijl de begrafenis plaats had, de paarden van den overledene openlijk aan de meestbiedenden werden verkocht.

PARIS, 26 September.

Het ontgaat hier de aandacht niet, dat het londonse dagblad de Times eindelijk mede een betoog behelst over de aangelegenheid der sardinische haven Villafranca. In dat dagblad wordt aangemerkt, dat men op het vasteland van Europa al te zeer geneigd is om geloof te slaan aan geruchten omtrent den onderlingen najver der mogendheden, en aan vrees voor het uitbreken van oorlog. Vooral zou men in dit opzigt onregtvaardig zijn ten aanzien van Engeland, 't welk zeer zeker niet kan dulden, dat een oorlogszuchtige geest Europa zou beheerschen en inbreuk maken op de onafhankelijkheid der volken, maar daarentegen gaarne ziet, dat de groote mogendheden zich buiten Europa uitbreiden door het stichten van kolonien. Volgens de Times, heeft Engeland na den grooten oorlog aan Frankrijk en Holland hunne kolonien teruggegeven, en zou het met welgevallen vernemen, dat Oostenrijk, Pruisen, België, de Staten van Italie, even zeer als Rusland, grondgebied zullen bezitten aan gene zijde van den Oceaan. Een groote waarborg voor den algemeenen vrede zou gelegen zijn in het bezit van verre kolonien, die bij het uitbreken van den oorlog onvermijdelijk in het bezit van Engeland zouden overgaan. Uit dien hoofde zou eene schoone russische haven in de nabijheid van Malta een waarborg zijn voor het goede gedrag van den Czaar in de toekomst. De noordsche schildpad zou op die wijze een lid aan zijn lichaam verkrijgen, 't welk hij niet zou kunnen beveiligen onder zijne ondoordringbare schaal.

Volgens het Journal des Débats, is het zeer ligt mogelijk, dat de Times in dit opzigt oprecht is, maar zou in dat geval de wensch van dat blad niet worden vervuld,

vermits het van genoegzame bekendheid is, dat Villafranca geene schoone russische haven zal worden.

De Débats doen opmerken, dat sommige britsche bladen zelfs reeds zoo ver gaan van te verzekeren, dat de stoomvaart-maatschappij te Odessa weinig kans heeft om te slagen, en in elk geval de fransche Compagnie des Messageries maritimes van deze mededingster niets te duchten heeft.

LONDEN, 25 September ('s avonds).

Terwijl het publiek, vooral de handelsstand, zijne ontevredenheid aan den dag legt over de vertraging der officiële bekendmaking van het met China gesloten nieuwe tractaat, meldt heden het hoofd-orgaan van het ministerie, dat hetgeen reeds in de dagbladen omtrent den inhoud van die overeenkomst is opgegeven, hoofdzakelijk juist is; dat de schadeloosstelling, door China te betalen, bepaald is op twee millioenen taels, dat is 600,000 à 700,000 p. st., voor de door britsche onderdanen te Canton geleden verliezen, en op eene gelijke som voor de gemaakte oorlogskosten; dat de britsche troepen Canton bezet zullen houden tot dat die schadevergoeding afbetaald is. Ten aanzien van het niet openlijk bekend maken van het tractaat, zegt het bedoelde blad wijders: dat het in gewone omstandigheden niet gebruikelijk is, den inhoud van tractaten bekend te maken vóór de uitwisseling der ratificaties; dat bij het tractaat bepaald is, dat de ratificaties binnen een jaar na de onderteekening van hetzelfde uitgewisseld zullen worden; dat die uitwisseling waarschijnlijk in het begin van den volgende zomer zal plaats hebben, en dat, zoo lang dit niet gebeurd is, geene der bepalingen van het tractaat in werking kan komen; dat het echter van zelf spreekt, dat in het tegenwoordige geval de gewoonte, om het tractaat eerst na de uitwisseling der ratificaties bekend te maken, niet gevolgd kan worden, en dat de mededeeling van dat belangrijke stuk tot in de minste bijzonderheden aan degenen die belang bij de zaak hebben, niet buiten noodzakelijkheid vertraagd zal worden; dat het derhalve te verwachten is, dat de tekst van het tractaat, welks hoofd-inhoud nu reeds langs een anderen weg bekend is, officieel bekend gemaakt zal worden, zoodra de koninklijke magtiging daartoe verkregen zal zijn.

Deze zaak besprekende, doet de Times opmerken, dat graaf Putiatin — welke, zoo als bekend is, met couriers uit Tiensin naar Petersburg berigt heeft gezonden van het door hem voor Rusland gesloten tractaat, met bijvoeging dat ook de engelsche en de fransche gemagtigden met de chineesche commissarissen tractaten gesloten hadden, — niet de beleefdheid heeft gehad van lord Elgin en den baron Gros in de gelegenheid te stellen om met de russische couriers, die hij naar Petersburg afzond, ook aan hunne hoven berigten te doen toekomen. Zoolang de tractaten niet gesloten waren (zegt de Times) kon de russische gemagtigde reden hebben om, in het belang van zijn gouvernement, het onderhouden eener versnelde gemeenschap tusschen de engelsche en fransche gezanten met hunne hoven niet te begunstigen; maar na het sluiten der tractaten kan daarvoor geen aannemelijke grond meer bestaan hebben; of de inhoud der gesloten tractaten eenige weken vroeger of later in Engeland en Frankrijk bekend werd, daarbij kon het russische gouvernement geen belang hebben; het vertragen van die mededeeling kon alleen eene kwelling van het engelsche en fransche publiek wezen. Te meer vindt het genoemde blad de grove onbeleefdheid van den russischen gemagtigde onverschoonbaar omdat hij schijnbaar op den meest vriendschappelijken voet met lord Elgin en den baron Gros omging, en omdat hem door de engelsche en fransche kanonnen de weg naar Tiensin gebaad was, waar hij als het ware in het gevolg van lord Elgin was aangekomen. De Times hoopt, dat de Keizer van Rusland die handelwijze van zijn gezant naar behooren zal afkeuren.

— Het gouvernement heeft nieuwe bepalingen gemaakt omtrent het dienst nemen van manschappen der burgermilitie bij het staande leger, welke de strekking hebben om dien overgang te bevorderen. Voortaan zullen de bedoelde manschappen bij al de corpsen van het leger kunnen dienst nemen. Niemand zal echter bij de infanterie van linie aangenomen kunnen worden, die niet de lengte van 5 voet 4 d. heeft en onder de 18 of boven de 30 jaren oud is. De helft van den bij de militie volbragten diensttijd zal voortaan aan degenen die bij het staande leger overgaan als dienstdienst bij dit laatste, ter verkrijging van pensioen, van verhoogde soldij enz., aangerekend worden.

— Heden te Southampton aangebrachte tijdingen uit Nieuw-York van den 11^{den} dezer melden, dat de voorwacht van de naar het Staten-eiland gezondene troepen den vorigen dag daar aangekomen en door de oproerlingen met gejuich ontvangen was, maar dat deze nog altijd zich tegen het herstellen der quarantaine-inrigting schenen te willen verzetten. — De tijdingen uit de Zoutmeerstad, loopende tot 14 Augustus, hielden niets belangrijks in. De Indianen in Utah bleven onrustig; verscheidene Mormons waren door hen vermoord. — Volgens een rapport van den heer Sauty, een der ingenieurs van de atlantische-telegraaf-maatschappij, zou de stremming van de werking van den atlantischen kabel slechts aan eene tijdelijke oorzaak van electrischen aard zijn toeschrijven.

— Volgens een onzer voornaamste oppositie-bladen, van de liberale partij, zou lord Derby, tot instandhouding van het ministerie (hetwelk een sterken aandrang te verwachten heeft om tot eene dusgenaamde parlementaire hervorming overtegaan), den goeden raad van lord J. Russell hebben ingeroepen. — Of dit beweren eenigen grond heeft, blijkt tot dus ver niet.

— Hier is berigt ontvangen, dat de kabel voor de nieuwe onderzeesche telegrafische verbinding met het vasteland van Europa, welke van wege de Internationale-telegraaf-maatschappij wordt daargesteld, met goed gevolg in de zee is neergelegd tusschen Dunwich, in Suffolk, en Zandvoort, op de hollandsche kust.

— Volgens den laatsten weekstaat der Eng. Bank, den 22sten dezer opgemaakt, was de voorraad van specie toen weder met 485,150 p. st. vermeerderd, en dus geklommen tot 19,134,065 p. st., dat is slechts omstreeks 3 mill. minder dan op 10 Julij 1852, toen de voorraad het hoogste cijfer bedroeg, dat hij ooit bereikt heeft. Daar het zich laat aanzien, dat nog eene verdere vermeerdering van de zich in de Bank ophoepende kapitalen zal volgen, verwacht men eerlang eene vermindering van het disconto op 2½ pc.

In de heden eindigende week hebben de invoeren van specie uit het buitenland 243,095, de uitvoeren slechts 2,820 p. st. beloopt.

De beurs was heden zeer vast. De 3 pc. gecons. resc. 97½

BRUSSEL, 26 September.

De dag van gisteren is naar wensch afgeloopen, en het feest der kinderen heeft, naar het schijnt, alleziens aan de verwachting beantwoord. Het weder, 't welk in den ochtend regenachtig was, is tegen den middag opgehelderd, zoodat het defileren der scholen voorbij den Koning en de leden van het koninklijke gezin onder de gunstigste omstandigheden heeft plaats gehad. Van eene liberale, doch voor het overige vrij onpartijdige zijde wordt aangemerkt, dat het gebeurde het meest overtuigende bewijs heeft opgeleverd, dat de clericalen dagbladen geheel te kwader trouw het ministerie hebben aangevallen, ter zake van het denkbeeld om de schooljeugd in de hoofdstad te vereenigen, vermits men zich bezwaarlijk een meer treffend schouwspel kan voorstellen dan de 10,000 kinderen uit alle oorden des Rijks, die den Souverein zijn komen huldigen en te gelijker tijd het doorluchtige echtpaar, van 't welk zij eenmaal de getrouwe onderdanen zullen zijn, om medetewerken tot de zegepraal der vrije en schoone instellingen, tot welker verdediging, des gevorderd, ook zij eenmaal zullen optreden.

De toevloed van vreemdelingen, ter bijwoning dezer zoo geheel vreemdsoortige plegtigheid, is buitengewoon groot geweest. Ten gevolge van de gepaste, door den burgemeester en de politie genomen maatregelen, is de orde geen oogenblik verstoord geworden.

De minister van Binnenlandsche Zaken had er voor gezorgd, dat aan al diegenen, die met het geleide der kinderen belast waren, in tijds plattegronds-teekeningen der hoofdstad waren gegeven, waarop de door iedere afdeeling te volgen weg nauwkeurig was afgeteekend.

De stoet was verdeeld in tien kolumnes, elk bestaande uit 900 of 1000 kinderen. Eene elfde kolumnen of afdeeling was zamengesteld uit de zoogenaamde enfants de troupe uit Lier. Elke afdeeling was weder verdeeld in pelotons van 20 kinderen. In het voorste gelid waren geplaatst de kinderen die prijzen hadden bekomen. Elk peloton had zijn bijzonderen opzigt.

De kinderen zijn door de stedelijke overheden aan de spoorweg-stations ontvangen, waar zij tevens zijn afgewacht door de militaire muziek-corpsen van het leger en de burgerwacht. Bij hunne aankomst heeft elke kweekeling een plaatje bekomen, waarop het nummer was geplaatst van de kolumnen, waartoe hij zou behooren. De kinderen zijn pelotons-gewijze van de stations gebragt naar de school-inrigtingen dezer stad, waar hun van wege de overheid eenig ontbijt is verstrekt. De aan de bestuurders verstrekte instructies hielden in, dat men zooveel mogelijk bij het doortrekken der voornaamste straten en pleinen de aandacht der kinderen moest vestigen op de schoone gebouwen en monumenten dezer hoofdstad.

Omstreeks den middag waren de 180 pelotons, even zoovele belgische scholen vertegenwoordigende, vereenigd rondom het Park. Elke school had hare eigene banier, op welke door de zorg der Athenaea met gouden letteren opschriften waren geborduurd, de verdiensten behelzende der bekroonde kweekelingen, en wat des meer zij. Met uitzondering van de kweekelingen der vee-artsenij-school en der speciale inrigtingen van onderwijs, die eene uniform droegen, waren al de schoolkinderen voorzien van armbanden van verschillende kleuren. De meesters droegen eene gouden franje aan hunnen armband.

Het paleis des Konings was voor deze plegtigheid bijzonder gedecoreerd en ingerigt. Een met purper behangen troon was voor Z. M. buiten het paleis aangebragt. Om den troon waren zitplaatsen voor de ministers en de grootdignitarissen. Verder waren allerwegen stellingen opgeslagen ten dienste van het genoodigde publiek, 't welk bij tijds van toegangs-biljetten was voorzien.

Op den middag van gisteren hebben de ministers Rogier, de Prière, Berten en Partoes, mitsgaders de heer Liedts, de gouverneur der provincie, de voor hen bestemde plaatsen ingenomen. Nadat de kinderen op het plein voor het paleis tegenover den troon op reeksen waren geschaard, is de komst des Konings aangekondigd, die, vergezeld door den Hertog en de Hertogin van Brabant, den Graaf van Vlaanderen en Prins Alfred van Engeland, die Z. M. uit Duitschland herwaarts had vergezeld, door de ministers is ontvangen en naar den troon gebragt, onder het luid gejuich van het volk en het aanheffen van het volkslied la Brabançonne door al de muziek-corpsen.

Z. M. is daarna langs de geleiden der kinderen gewandeld en, na weder op den troon te hebben plaats genomen, door den minister Rogier op eene indrukwekkende wijze toegeproken. Eenige onderwijzers der middelbare scholen heb-

ben voorts het kruis der Leopolds-orde uit handen van Z. M. ontvangen, waarna de gezamenlijke schooljeugd voor den Koning heeft gedefileerd. De kinderen zijn daarop teruggeleid naar de lokalen, in welke zij des voormiddags waren ontvangen.

Het feest is indedaad indrukwekkend geweest en zal, zooals van eene liberale zijde wordt verzekerd, op allen, die het hebben bijgewoond, 't zij als deelnemenden, 't zij als toeschouwers, in aangename herinnering blijven. Onder de personen, met het opzigt der kinderen belast, heeft men drie geestelijken, zoogenaamde freres-ignorantins opgemerkt, die als zoodanig dan ook den armband met gouden franje droegen.

Na de plegtigheid hebben de belgische Prinsen den engelschen Prins Alfred naar de station gebragt, van waar zij naar het paleis zijn teruggekeerd. Zij zijn echter onverwijd weder uitgereden met Z. M. den Koning, ten einde de kinderen te bezoeken in de lokalen, in welke zij werden onthaald. Overal zijn de genoemde vorstelijke personen met uitbundig vreugdegejuich ontvangen, en niet weinig genoege heeft het onder anderen gegeven, dat de Koning bij herhaling tot de jeugdige gasten van den Staat het woord heeft gerigt, en zich in persoon heeft overtuigd van de goede hoedanigheid der hun voorgezette spijzen. De Koning heeft niet nagelaten, zijne tevredenheid over die hoedanigheid aan den dag te leggen.

's GRAVENHAGE, 26 September.

Het ontwerp van het adres van antwoord der Tweede-Kamer op de aanspraak van Z. M. den Koning is van den volgende inhoud:

„§ 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal waardeert met Uwe Majesteit en met de gansche Natie het groote voorrecht aan het Vaderland geschonken, nu wederom een Prins van Oranje het staatkundig leven is ingetreden. Was het steeds een plegtig en heuglijk oogenblik, wanneer de Koning te midden der Volksvertegenwoordiging verscheen om de zitting der Staten-Generaal te openen, die plegtigheid had, ook voor ons, ditmaal eene meer dan gewone beteekenis. Wij zagen Uwe Majesteit vergezeld van uwen beminden oudsten Zoon, van den veelbelovenden jeugdigen Prins, door zoo vele banden aan het Nederlandsche Volk verbonden; wij hoorden de warme taal, door Uwe Majesteit als Vader en Vorst gesproken, en de zoo gewenschte verzekering, dat de blijken van liefde en gehechtheid, onlangs ondervonden, Uwer Majesteits begeerte versterkt hebben om aan het welzijn des lands al uwe krachten te wijden, en om, door de bevordering der welvaart, die wij als vrucht van rust en vrede genieten, de taak voort te zetten door uwe roemrijke voorvaderen, met opoffering van hun bloed, aangevangen. De Tweede Kamer, Sire! neemt met het volk, dat zij mede vertegenwoordigt, een levendig deel in de vreugde, U en Uw Huis geschonken, en vestigt met Uwe Majesteit dankbaar het oog op de vele voorregten en zegeningen, die Nederland door Gods goedheid voortdurend mag genieten.

„§ 2. Wij wenschen, dat de vriendschappelijke betrekkingen, die Uwe Majesteit met alle Mogendheden onderhoudt, de pogingen uwer Regering ingang zullen verschaffen ter bereiking van hetgeen het belang van Nederland vordert.

„§ 3. Wij verheugen ons in de verzekering, dat de zee- en landmagt, voor de veiligheid van 's Rijks grondgebied gevorderd, zich Uwer Majesteits zorgen waardig betoonen, en dat in de overzeesche bezittingen eene talrijke en welgeoeefde krijgsmagt daar is, om het Nederlandsche gezag, waar dit mogt worden miskend, krachtig te handhaven. Mogten echter bovenal de middelen slagen, welke worden aangewend om, langs eene vreedzamen weg, dat gezag meer en meer te bevestigen!

„§ 4. De bloeiende toestand van onze geldmiddelen zal aan Uwer Majesteits Regering de gelegenheid openen, voorstellen te doen ter voorziening in de behoefte aan spoorwegen, maar ook in eene verpligting, ons noor het Christendom en de menschelijkheid opgelegd, zonder dat daarom noch vermindering van lasten, noch de wenschelijkheid van voortdurende schulddelging uit het oog worden verloren. Wetsvoordragten omtrent de regterlijke organisatie, tot regeling van den werkring van den Raad van State, van de wijze van beheer en verantwoordelijkheid der koloniale geldmiddelen; van de inrigting der nationale militie en van vele andere hoogst gewichtige onderwerpen, worden ons door Uwe Majesteit toegezegt. Met groote belangstelling zien wij het tijdstip te gemoet, waarop wij al deze voorstellen aan een naauwgezet onderzoek zullen kunnen onderwerpen. Wij wenschen vurig, daarin aanleiding te vinden om veel goeds en nuttigs tot stand te helpen brengen, en alzoo tevens mede te werken ter voltooiing van hetgeen door de Grondwet wordt voorgeschreven.

„§ 5. Wij hopen, Sire! dat de thans geopende zitting der Staten-Generaal, door eene cendragtige samenwerking van uwe Regering met de Vertegenwoordiging des Volks, vruchtbaar worde voor de belangen van Nederland. Mogten alzoo de heugelijke dagen, die geheel de Natie onlangs met geestdrift vierde, den aanvang kenmerken van nieuwen vooruitgang op den weg van verbetering en hervorming, en wederom het naauwe verband blijken tusschen elken zegen, door Uw Koninklijk Huis ondervonden, en het heil van het dierbaar Vaderland!

— De onderscheiden hoofdstukken van de Staatsbegroting der uitgaven, voor het jaar 1859, leveren de volgende eencijfers op:

I Huis des Konings f 900,000; II collegien van Staat f 551,541; III Buitenlandsche Zaken f 483,617; IV Justitie f 2,703,962-60; V Binnenl. Zaken f 5,239,948-50; VI Hervormde Eeredienst f 1,747,484-43½; VII R. K. Eeredienst f 644,801-80½; VIII Marine f 7,364,025-16½; IX a. Nationale Schuld f 32,200,007-54; IX b. Dep. van Financien f 6,438,400; X Oorlog f 11,509,000; XI Kolonien f 139,456-50; XII Onvoorzien f 100,000; te zamen f 70,022,244-54½, en na aftrek van het cijfer verschuld onder IX a (de behoeften voor Nationale Schuld) f 37,822,237-00½.

Behalve deze sommen, worden als buitengewoon aangevraagd voor de hoofdstukken: IV Justitie f 213,736; V Binnenl. Zaken f 1,675,756; VIII Marine f 625,000; IX b. Financien f 78,000; weshalve het algeheel bedrag der staatsuitgaven voor 1859 zoude beloopt f 72,614,736-54½.

Op de raming der bijdragen uit de koloniale geldmiddelen over 1858, komt voor in ontvangst: van koffij f 32,000,000; van suiker f 13,300,000; van tin f 7,362,875; van indigo f 2,500,000; van thee f 518,200; van cochenille f 33,187-50; van tabak f 17,737-50; van specerijen enz. f 763,000; te zamen f 57,400,000; — in uitgave, renten aan de Handel. f 350,000; aanvulling van het geldelijk tekort in Indie f 17,000,000; koloniale uitgaven hier te lande f 4,800,000; af te zenden behoeften f 5,600,000; te zamen f 27,250,000; — weshalve ten bate van 's Rijks-schatkist zal overblijven f 30,250,000.

's GRAVENHAGE, 27 September.

Bij de heden in de Tweede-Kamer gehouden beraadslaging over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede, heeft niemand verlangd het woord over de algemeene strekking van hetzelfde te voeren.

Bij de behandeling der eerste § heeft de heer Elout voorgesteld, om de erkentelijkheid, die de Kamer gewis bezielt, voor de voortreffelijke opvoeding, welke Z. M. de Koning

den Prins van Oranje heeft doen genieten, duidelijker aan den dag te leggen. Hij heeft daartoe de volgende zinsnede voorgedragen: „De Tweede-Kamer der Staten-Generaal acht zich gelukkig, met de hulde van haar eerbied en verknochtheid, tevens de betuiging te mogen aanbieden, hoezeer zij met H. M. en met de gansche natie het groote voorrecht waardeert, aan het vaderland geschonken, nu wederom een Prins van Oranje, daartoe, dank Uwer Majesteits wijze en liefdevolle zorgen, opgeleid, het staatkundig leven is ingetreden.”

De heer van Zuylen (lid der commissie voor het ontwerpen van het adres) heeft daarop verklaard, dat de bedoeling van den vorigen spreker geheel overeenkomt met die der commissie, maar dat deze het minder voegzaam heeft geacht, het woord „opvoeding” of „opleiding” in het adres optenemen. Hij deed voorts opmerken, dat het bedoelde denkbeeld zelf reeds in het adres is opgenomen, als hetwelk spreekt van „den veelbelovenden jeugdigen Prins.”

Bij stemming is daarop het amend. van den heer Elout verworpen met 38 tegen 23 st. — Voor hetzelfde stemden de heeren Schimmelpenninck v. d. Oije, Storm van 's Gr., v. Deinsse, v. Reede, Hoffman, Sander, v. Voorthuizen, Elout, de Kempenaer, v. Asch v. Wijck, Sloet, Taets v. Amerongen, Kien, Mackay, v. Foreest, v. Akerlaken, Schimmelpenninck, Hoekwater, Dirks, Delprat, Lijcklama, Westerhoff en v. Lijnden.

De § is daarna zonder stemming goedgekeurd. De 2de § is zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming insgelijks goedgekeurd.

Bij de behandeling van § 3 heeft de heer Elout inlichtingen van den minister van Kolonien gevraagd ten aanzien van berichten omtrent willekeurige daden en strafvoeringen, die in Suriname zouden zijn gepleegd jegens vrije chinesche arbeiders, en welke zouden strijden met de publicatie van 1856. Die mishandelingen zouden zelfs hebben plaats gehad buiten de bemoeijng van de regterlijke autoriteiten. In de 2de plaats vestigde hij de aandacht op de pogingen, welke, volgens hetgeen in de dagbladen is medegedeeld, worden aangewend om de britsche Regering te bewegen tot het overnemen der bezitting van sir James Brooke op Laboean. Hij herinnerde daarbij, dat hij de tractaten van 1814 en 1824 de grenzen van de britsche en de nederlandse bezittingen in O. Indie juist zijn afgebakend. Ten gevolge daarvan bleef Singapore met het geheele vasteland aan Engeland; daarentegen de geheele Archipel aan Nederland. Ons bezit van Borneo, hetwelk dagteekent van 1607 en 1609, is niet twijfelachtig. Nederland moze zich vroeger eene nederzetting van britsche kooplieden op Borneo hebben laten welgevallen, — iets anders is het wanneer men die nederzettingen van aard wil doen veranderen en van dezelve eene britsche vestiging wil maken. Hij achtte het van belang, dat deze zaak niet in 't onzekere bleef. opdat men later niet overvallen mogt worden met een beroep op een *fait accompli*.

De minister van Kolonien heeft daarop geantwoord, dat werkelijk eene strafvoering van chinesche arbeiders in Suriname heeft plaats gehad, maar dat de Regering daaromtrent nog geene volledige berichten bezit; dat dienaangaande nadere opgaven gevraagd zijn, en dat hij, zoolang deze niet ontvangen waren, zich noch in goed-, noch in afkeurenden zin over het gebeurde kon uitlaten. Ten aanzien van de zaak van Serawak verklaarde Z. Exc., dat dezelve door de Regering niet over het hoofd gezien werd, maar dat hij op dit oogenblik in geene beantwoording van de gemaakte bedenkingen kon treden, vooreerst omdat hij op de medegedeelde bijzonderheden nu niet genoegzaam was voorbereid; ten andere omdat eene openbare discussie over deze zaak wellicht schadelijk zou kunnen zijn voor de wenschen en pogingen der Regering.

De § is daarop zonder hoofdelijke stemming aangenomen. In § 4 is, op voorstel van den heer Sloet, waarmede de heer Poortman, namens de commissie, zich verenigde, het 3de gedeelte der eerste zinsnede aldus gewijzigd: „maar ook ter voldoening aan een plicht, ons door het Christendom en de menschelijkheid opgelegd, zonder dat daarom eene vermindering van lasten en de wenschelijkheid van voortdurende schulddelging uit het oog worden verloren.”

De heer Schimmelpenninck heeft voorgesteld om in deze § achter het woord „spoorwegen” in te voegen: „en ter tegemoetkoming in de financiële bezwaren van onderscheidene gemeenten”. Hij achtte deze invoeging wenschelijk, omdat het anders den schijn zou kunnen hebben, alsof de Kamer niet veel belang stelde in de in de troonrede vermelde tegemoetkoming aan de financiële bezwaren van sommige gemeenten.

De heer Wintgens (lid der commissie) heeft daarop aange- merkt, dat de commissie het voorzigtig heeft gevonden, bij deze gelegenheid de kwestie, of de algemeene geldmiddelen tot het bedoelde einde aangewend mogen worden, niet te behandelen. — De heer Schimmelpenninck heeft daarop geant- woord, dat de Kamer, door de in de troonrede gebezigde uit- drukking overtenemen, niets zou prejudiciëren ten aanzien van de bedoelde tegemoetkoming, maar dat het bewaren van het stilzwijgen daarover juist den schijn zou geven, alsof de Kamer reeds nu een oordeel over de bedoelde wets-ontwerpen wilde vellen.

Het amend. is daarop verworpen met 40 tegen 23 st. — Voor hetzelfde stemden de heeren Schimmelpenninck v. d. Oije, v. Deinsse, v. Reede, Stolle, de Poorter, Wybenga, Hoffman, Sander, v. Voorthuizen, Elout, v. Asch v. Wijck, Taets, Kien, de Brauw, v. Franck, Mackay, Idzerda, v. Foreest, Schimmelpenninck, Hoekwater, Dirks, Lycklama en v. Lijnden. De § is daarna zonder stemming aangenomen.

De 5de § is, zonder beraadslaging, aangenomen, met 60 tegen 3 st. — (Tegen de heeren Elout, Mackay en v. Lijnden. Hierna is het geheele ontwerp-adres met algemeene stemmen aangenomen.

Nadat vervolgens eene commissie was benoemd, om het adres den Koning aan te bieden, is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Morgen zullen eenige wets-ontwerpen van geringen omvang in de Afdeelingen onderzocht worden.

— Bij besluiten van 25 Sept. heeft Z. M. eervol ontslag verleend, op hun verzoek, aan A. Roose als burgemeester der gemeente Grijpskerke en Meliskerke, en aan mr. F. P. A. Heerkens als raadshier in het prov. gerechtshof van Overijssel, en bij besluit van 27 Sept. aan den luit. ter zee 2de kl. J. Steeling eervol ontslag uit 's Rijks zeedienst.

— Bij kon. besluit van 23 Sept., zijn benoemd tot sur-numerairen der dir. bel.-in- en uitg. regten en acc., de heeren: I. Neissen, te Lobith; G. Oorthuys, te Katwijk; J. B. Story van Blokland, te Arnhem; J. A. van den Dries, te Uden; J. P. Wijsmuller, te IJsselstein; W. van Nieuhuys, te Vianen; E. A. Tissot van Patot, te Brielle, en L. F. Backer Overbeek, te Hoorn.

— Z. M. de Koning heeft heden middag ten gehoorde ontvangen de commissie uit de Eerste-Kamer, die Z. M. het adres van antwoord op de troonrede heeft aangeboden.

De Koning heeft daarop geantwoord: „De hartelijke deelneming, door de Eerste-Kamer bij deze gelegenheid op nieuw aan den dag gelegd, geeft mij de vaste overtuiging, dat zij, bij de innige verknochtheid, die zij aan mij en aan mijn Huis steeds betoont, hare beste pogingen zal aanwenden om, in overleg met mij en mijne Regering, de belangen van het mij dierbaar nederlandsche volk te blijven behartigen.

„Ik verzoek u, der Kamer mijnen welgemeenden dank voor haar adres van antwoord aan te bieden.”

HAARLEM, 27 September.

Prins Napoleon heeft zich, op 's Keizers last, almede naar Warschau begeven, alwaar de Keizer van Rusland zich thans bevindt.

— De Africa heeft berigten uit Nieuw-York van den 15den September in Engeland aangebragt. Volgens dezelve was de prijs der fondsen flauwer; die der katoen williger; tarwe en tabak minder gevraagd.

SCHIEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 26 September. Den 25sten dezer in Texel binnen- gekomen: *Lincluden Castle*, Madellan, Akyab, l. v. Queenstown; *Preciosa*, Ouweland, Lissabon; *Theodore Henriette*, de Vries en Berceau, Aguest, beide van Nantes; *Agatha*, Rosset, Vivier; *Katharina*, de Groot Bakker, Londen; *Provincie Overijssel*, Grup- pelaar, Dundee; *Vertrouwen*, Ploeg, Middelbro; *Lightning*, Pea- cock, Newcastle; *Thirteen*, Brown, Falcon, Brown, *Thos Gales* Forsdike en *Esther*, Hugge, alle 4 van Sunderland; *Zior*, Price, Hartlepool; *von Laffert Gerletz*, Engel, Archangel; *Catharina*, Ofte, Oostzee; en uitgezeld: *Stad Workum*, Stenders, *Cornelia*, Fortuin en de stoomb. *Lion*, alle 3 naar Londen. Wind n. n. o.

AMSTERDAM, 27 September. Den 26sten dezer in Texel binnen- gekomen: *Rosina*, Strack, Gibraltar; *Janna Lukkina*, Bontekoe, Londen; *Assiduous*, Blanch en *Edgar*, Mc. Kay, beide van New- castle; *Shincliffe*, Coppertwaite, Sunderland; *Fox*, King, Jar- mouth; *Hebe*, Halversen, Koningsbergen; *Aurora*, Andersen, Fredrikstad; en uitgezeld: *Perceverance*, Cummings, Londen; de stoomb. *Graaf van Rechteren*, Hull; *Anne Wilhelmine*, Torgensen, Drammen; *Sophie*, Erichsen, Tonsberg. Wind n. n. w.

Den 26sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Diamant*, Elfring, Girgenti; de stoomb. *Rhône*, Marseille; *Jacob Synes*, Schuth, Ca- dix; *Annabellia*, Clark, Alloo; *Alarum*, Jones, Boness; *Rebecca*, Wilson, Boston; *Lady Williamson*, Robson en *Cassandra*, Fleming, beide van Newcastle; *Scotia*, Hamm en *Empress*, Teacher, beide van Sunderland; *Alpha*, Bakker, *Gleaner*, Coler en *Rapid*, White, alle 3 van Archangel; *Thetis*, de Zeeuw Bagges, Bergen; en uit- gezeld: *Princes Sophia*, Hoffman, Batavia via Brouwershaven; *Eria*, Ellis, Liverpool; *Ossina*, Deijer, Alloo; *Diana*, Jones en *Favourite*, Burgess, beide naar Newcastle; de stoomb. *Feijenoord*, Londen; *Louise*, Grangemonth; *Seine*, Harburg. Wind n. w.

Den 25sten dezer in Vlissingen binnengekomen: *Arnoldina Catha- rina*, van der Velden, Marseille.

AMSTERDAM, 27 September. De Nederl. bark *zeven Broeders*, kap. Valom, van Archangel naar Antwerpen, is 15 Augustus bij Christiansand gestrand.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.			
27 September 1858.			
	van	tot	gebl.
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p.	—	—	—
Ned. Bank 4	169½	—	—
W. Schuld 3½	65	1½	—
„ 3	75½	77	76½
„ 4	98½	—	15½
Amort. 3d. 3	—	—	—
Handl. Ms. 4½	142½	3½	142½
O. I. Leen. 4	98½	—	—
Holl.-Spw. 4	—	—	—
Leening 4½ p.	—	—	—
Rijn-Spw. 4½	—	—	—
M. Weld. 4	—	—	—
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p.	—	—	—
„ Rots. 2½	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. 3 p.	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. 4½ p.	29½	½	297½
„ 3	45½	1½	45½
„ Bin. 3	40½	—	—
Am.-Schuld	11½	—	—
Bew. Coup.	5½	6	—
PORTUGAL.			
Oblig. 3 p.	461½	15½	46½
„ 1850. 3	451½	1½	45½
„ Uitgust.	29½	—	—
RUSLAND.			
Hope & Co. 5	106½	—	—
„ 5	101½	—	—
Certif. 5 p.	92½	—	—
„ 4	—	—	—
„ Steltz 4	86½	—	—
„ N. 4	—	—	—
„ 54. 5	93	—	—
„ 55. 5	101½	—	—
„ Hamb. 5	98½	—	—
„ Lond. 5	101½	—	—
„ 4½	—	—	—
Insch. 6	—	—	—
Cert. 6	67	—	—
POLEN.			
Aand. 1855. 5	157	—	—
Oblig. 4 p.	82	½	—
PRUSSEN.			
Oblig. 4½ p.	—	—	—
Aand. 54. 3½	209	—	—
OOSTERRIJK.			
Obl. Gold 5 p.	—	—	—
„ 4	62½	—	—
„ Met. 5	77½	—	—
„ R. Aust. 5	87½	—	87½
„ Nat. 5	78½	—	—
„ 54. 2½	39½	—	—
Wener Bank f	1113	—	—
„ 4	327	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 6 p.	—	—	—
„ Rots. 6	—	—	—
DENEMARKE.			
Obl. Lond. 6 p.	—	—	—
„ 3	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p.	100	—	—
„ 39. 5	—	—	—
„ 48. 5	99½	—	—
„ 52. 4½	—	—	—
SARDINIE.			
5 p.	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p.	—	—	—
„ Paris.	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p.	14	—	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p.	36½	—	36½
„ 2	—	—	—
GREXADA.			
Oblig. 4½ p.	197½	—	—
„ 197½	—	—	—
MEXICO.			
Oblig. 4½ p.	209½	—	—
N.-AMERICA.			
Philad. Hope f	—	—	—
„ Lt. B.	—	—	—
„ Rots. 6	—	—	—
Am. Bankact.	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
„ Obl. C.B. 7	84½	—	—
Louisiana 5 p.	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	5	—	—

Handelm. contant 142½ a ¾. Russische spoorweg f 74 a ¾; volgefourn. dito 149; Beijersche dito f 41½. Frans. Oostenr. spoorweg Hope f 128 a ½. Oude 2½ pc. Metall. 38½. — Be- leening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit: J. BRASKAMP. IJ. DE KOCK, waarnemend President. Secretaris.

De binnenlandsche fondsen over 't geheel vast. — De oostenrijk- sche, vooral de oude 5 pct., williger, met vrij goeden handel. De overige buitl. fondsen minder gevraagd.

Prijzen der Coupons: Metall. f 29.20; Dito Nat. f 29.35; Div. in Eng. per £ f 11.70; Eng. Russen per £ f 11.70; Frans. f 55¾; Belg. f 55¾; Pruis. f 34¾; Hamb. Russen f 34½; Rus- sen in Z. R. f 34¾; Pools. in fl. f 27½.

MADRID, 25 September. De 3 pc. 41.05; 1½ pc. 30.30.

WRENNEN, 27 September. De 5 pc. metall. 82½; nat. 85½.

LONDON, 27 September. De 3 pc. gecons. resc. 97¾ a ¾. Mexico 21¾ a 22. Spanje 46¼ a ¾, en 29¾ a 30.

PARIS, 27 September. De 3 pc. 73 fr. 45; 4½ pc. 96 fr. Spanje 40¾ a 41½, en 29¾.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 September. Tarwe onveranderd; 133 @ b. Pools. f 328; 134 @ w. b. Pools. f 340; 135 @ dito f 345; 128 @ ger. b. Pools. f 372; 135 @ Zweeds. f 320; 130 @ b. Pools. f 300; 127 @ n. Gron. f 230. — Rogge prijsh. 126 @ Pruis. f 187, f 188; 120 @ Arch. f 178; 123 @ Gallatz f 178; 119 @ Petersb. f 176. — Boekweit in een doen; 120 @ Holst. f 186; 119 @ Amersf. f 180. — Koolzaad flauw; op 9 vat, Oct. f 44; Nov. f 456; Dec. f 465.

AMSTERDAM, 27 September. Raapolie in een doen; ord. cond. f 43; vliegend f 41¾; op levering flauw; p° Oct. f 41½ a f 41; p° Nov. f 42 a f 41¾; p° Dec. f 42¾ a f 42½; p° Mei 1859 f 43½. Lijnolie ord. cond. f 33; vliegend f 31¾; p° Oct. f 31½, f 31¼ a f 31½; p° Nov. f 32; p° Dec. f 32½ a f 32¼; voorjaar f 32¾ a f 32½. Hennepolie ord. cond. f 39½.

HAARLEM, 27 September. Roode tarwe f 8 a f 8.30. Rogge f 5½ a f 6. Winter gerst f 4.50 a f 5½. Haer f 3½ a f 4.40.

GRONINGEN, 24 September. Tarwe, met weinig handel, als voren; 70 a 74 p. Ommel. f 6.80 a f 7.60; 70 a 74 p. Old. f 6.60 a f 7.40. Rogge 10 c. lager; 66 a 70 p. n. f 5.60 a f 6.20. Boek- weit 60 a 64 p. gr. zand f 4.35 a f 5.15; 64 a 66 p. veen f 4.85

5,25. Gerst als voren; 54 à 58 p. w. f 4,25 à f 4,85; 54 à 56 p. zomer f 4,05 à f 4,35. *Haver* flauwer; 36 à 50 p. dikke f 3,25 à f 4,75; 36 à 40 p. w. voer f 3,10 à f 3,80. *Paardenboonen* f 7,25 à f 7,75. *Koolzaad* met weinig handel; f 11 à f 13,25. *LEEWARDEN*, 24 September. *Boter* f 48,50. *LEYDEN*, 25 September. *Boter* f 1,37⁵ à f 1,50; 2de soort f 1,22⁵ à f 1,35. *Aangevoerd* 5680 n. p. *ALKMAAR*, 24 Sept. *Kleine kaas* f 26,50; commissie f 24,50; middelb. f 26,50. *Aangevoerd* 111,140 n. p.

[In de dankbetuiging van J. Rijnenberg, geplaatst 25 en 27 Sept. jl., staat: de ondergeteekende, zeer gevoelig voor de zoo vele sprekende bewijzen van innig deelneming enz., moet zijn: *innige*.]

PER ASPERA AD ASTRA.

De ondergeteekenden, bestuurders van het Muziek-Gezelschap voornoemd, brengen hierbij ter kennis van de belangstellenden in de Toonkunst, dat de Werkende Leden, in hunne vergadering van 25 Augustus 1858, besloten hebben tot het geven van Concerten en dien ten gevolge tot het aannemen van Honoraire Leden. Zij stellen zich voor gedurende elk wintersaizoen, tegen eene bepaalde contributie, zoo mogelijk ten minste zes Concerten te geven, en vlejien zich door de aansluiting hunner stadgenooten in staat te worden gesteld, om die Concerten in elk opzigt aan het doel: *bevordering der Toonkunst, gepaard met het genoegen van het Publiek*, te doen beantwoorden.

De Entrée voor een Honoraire Lid is bepaald op vijf gulden. Van de betaling dezer Entrée zullen echter zijn vrijgesteld diegenen, welke zich vóór 1 October aanstaande zullen hebben aangemeld, om voor het Honoraire Lidmaatschap te worden voorgedragen.

De ondergeteekenden zijn bereid, om mededeeling te doen van de voorwaarden, waarop het Honoraire Lidmaatschap kan worden verkregen. Zij zullen gaarne opgaaf ontvangen der personen, welke zich in die betrekking aan het Gezelschap zullen willen aansluiten.

Haarlem, 26 Augustus 1858.

Het Bestuur van het Gezelschap,

JOH. ENSCHEDÉ JR., President.

C. W. M. MORELL.

J. VAN DER ELST.

C. G. VOORHELM SCHNEEVOOGT, Penningmeester.

A. ROOKMAAKER, Secretaris.

25jarige Echtvereeniging van
ARNHEM, G. K. TIMMER
26 September en
1858. **C. F. KESLER.**

Ondertrouwd:
DORDRECHT, H. R. VAN ELK
24 September 1858. en
Eenige kennisgeving. E. G. J. KRIM.

Ondertrouwd:
WIJHE, A. NOËLZ
den 25ten September 1858. en
J. H. MAAS.

Getrouwd:
HENDR. VAN SCHOUWENBURG JACOBZON,
van *Harlingen*, en
M. C. MIDDELHOVEN,
van *Zaandam*.
ZAANDAM, den 24ten September 1858.

Mijne geliefde Echtgenoot WILLEMINA VAN
BRUMMELÉN, beviel heden voorspoedig van een' wel-
geschapen ZOON. D. VOS DZ.
AMERONGEN, den 24ten September 1858.

Ontijdig bevallen van twee DOCHTERS, Vrouwe
T. J. H. VAN LILAAR — THIJSSSEN.
AMSTERDAM, 24 September 1858.

HULST, 25 September 1858. Voorspoedig beval-
len van eene welgeschapene DOCHTER **P. A. MAURITZ**
GANDERHEYDEN, Echtgenoot van
H. M. LANGE.

Bevallen van een' ZOON A. VAN LOHUIZEN,
geliefde Echtgenoot van G. SCHOLTEN Bz.
EPH, 25 September 1858.

Bevallen van eene DOCHTER J. A. VAN DEN
ANDEL — VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.
VIANEN, 25 September 1858.

Voorspoedig bevallen van een ZOON, Vrouwe M.
J. EKAMA — KNOOPS.
HAARLEM, 25 September 1858.
Algemeene kennisgeving.

Op den 6^{den} Julij 1858, overleed te Hongkong,
onze hartelijk geliefde Broeder **P. VAN CALCAR**, Gezag-
voerder van het Barkschip *de Delftshaven*.
LEUR, H. C. VAN CALCAR,
den 20ten September 1858. *Mede uit naam mijner Zusters.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden ontiep na een kort, doch smartelijk lijden,
in den leeftijd van ruim 30 jaren, **JACOBA ROELINA**
NUMAN, diep betreurde Echtgenoot van
AMSTERDAM, J. KOOY.
21 September 1858.

Heden overleed, de jongste onzer Liefelingen HEN-
DRIK PAULUS ADRIAAN. Wij mogten ons slechts zes
maanden in zijn bezit verheugen. G. A. ALPHERTS,
WAGNINGEN, G. B. ALPHERTS,
23 September 1858. VAN HEYST.

Heden overleed, ons jongste Kindje BERNHARD,
drie maanden oud. J. H. KRAMERS,
NORTHY, M. A. KRAMERS,
23 September 1858. HOOGKLIMMER.
Eenige kennisgeving.

Overleden ANTOINETTE CORNELIE GUY DE
CORAL, geliefde Echtgenoot van Mr. J. A. CHEMET.
AMSTERDAM, 23 September 1858.

Ons teergeliefde Kind, HENDRICK AERNOUT,
werd ons gisteren plotseling ontnomen.

ZEYST, J. H. VAN LENNEP.
23 September 1858. C. E. VAN LENNEP,
WEST.

Te LEEWARDEN overleed den 24ten September
1858, de Hoog-Wel-Geborene Vrouwe **EUPHEMIA DE**
HAAN HETTEMA geboren SMIT, in den ouderdom van
bijna 63 jaren.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 65 ja-
ren, de Wel-Edele Heer **ABRAHAM FOCK**, President
van de Nederlandsche Bank, Ridder van de Orde van den
Nederlandschen Leeuw.

AMSTERDAM, 24 September 1858.

DEIL, 24 September 1858. Mijne geliefde Echt-
genoot D. H. T. VAN OOSTERZEE, is mij en mijne kin-
deren heden door den dood ontvallen. Ons, als haren be-
jaarden Ouders en beminden Verwanten, was zij dierbaar
en met ons en met hen bewoonden vele Vrienden en
Vriendinnen haar gemis. Zij heeft uitdrukkelijk begeerd,
dat, buiten mij, niemand om haar verscheiden het rouw-
kleed dragen zou, overtuigd, dat de rouw des harten bij
velen van die haar kenden niet ontbreken zou. Haar leven
was onvermoeide arbeid, haar loon is, dat is het geloof,
dat mij troost, de zalige ruste der eeuwigheid.

R. C. H. RÖMER,
Theol. Doct. en Pred.

Tot diepe droefheid van ons en hare verdere Be-
trekkingen, overleed heden onze geliefde Moeder **LENA**
VAN DER BLOK, Wed^e. *Rutgerus de Ruyter*, in den
ouderdom van 64 jaren.

ROTTERDAM, Uit aller naam,
24 September 1858. C. DE RUYTER.

Heden overleed tot mijne diepe droefheid, mijn
hartelijk geliefde Echtgenoot **JOHANNES MARIUS VAN**
HOOGSTRATEN, in den ouderdom van 36 jaren, mij na-
latende vier Kinderen waarvan drie uit een vroeger Huwelijk.
's GRAVENHAGE, C. M. VAN STOCKUM,
den 24ten September Wed. J. M. van Hoogstraten.
1858. Eenige kennisgeving.

Mijn innig geliefd jongste Dochtertje HENDRIKA
JACOBA MARIE JUSTINE ANTOINETTE, werd mij
op heden, in den jeugdigen leeftijd van ruim twintig maan-
den, door den dood ontruk.

ZEYST, Weduwe H. J. STRATENUS,
25 September 1858. SCHADEE VAN DER DOES.
Eenige kennisgeving.

VEGHEL, 24 September 1858. Heden overleed
mijn hartelijk geliefde Echtgenoot **C. WOLDRINGH**,
Notaris alhier, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

D. R. C. BOLL,
Wed. *Woldringh*.

Algemeene kennisgeving.
Overeenkomstig het verlangen van den overledene zullen
alleen door mij niterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 65
jaren, mijne geliefde Zuster, **WILHELMINA JOHANNA**
VAN WIJK, Weduwe den Heer *Willem Rebel Junior*,
betreurd door mij en hare verdere Betrekkingen.

AMSTERDAM, M. C. VAN WIJK,
25 September 1858. Wed. D. T. de Haas.

Heden overleed in den ouderdom van 40 jaren, den
Heer **V. BREWER**, veel geliefden Zoon en Broeder van
DUSSELDORF, Wed. C. BREWER,
26 September 1858. DE VRIES.
Eenige kennisgeving. W. BREWER.

In de Haarlemsche Courant van 7 September jl. N^o.
210, een artikel gelezen hebbende over het gebeurde in de
R. K. Kerk op het Binnenhof te 's Gravenhage, waarvan
reeds door andere dagbladen melding gemaakt was, acht
ik mij geroepen mijne zienswijze uit te spreken. Vaak kun-
nen zaken en personen zeer uiteenlopend beschouwd en
voorgesteld worden. De Generaal-Majoor in bedoeld arti-
kel genoemd kan tegenwoordig geweest zijn bij eene velen zoo
vreemde vertooning, deze Generaal is echter niet in staat
tegen Protestanten eene demonstratie of uitdaging te beoogen
en wij Protestanten kunnen ons overtuigd houden, dat deze
Generaal als Christen in de Kerk om eene godsdienstoeffe-
ning bijtewonen, in de Kerk geene bevelen heeft gegeven
over een gering aantal gewapende Soldaten, door de be-
voegde autoriteit, en vermoedelijk op uitnoodiging van
deze Kerk, afgestaan, om in de Kerk de orde te handhaven
en wellicht ook om aan eene godsdienstoeffening luister bij
te zetten. In de Kerk is de ongewapende Soldaat gehou-
den de ceremonien in acht te nemen, aan de Kerk eigen,
de gewapende Soldaat werd vermoedelijk door de Roomsche
Katholieke geestelijkheid geïnstrueerd, welke formaliteiten
moesten worden opgevolgd, de Generaal als Christen in de
Kerk kan deze gezien hebben en deze niet hebben willen
verbieden, maar wij Protestanten kunnen ons ook verzekerd
houden, dat hij als Christen in de Kerk geene stoornis
heeft willen veroorzaken, door bevelen te geven en te ver-
bieden, wat door de Kerk, door de geestelijkheid werd
goedgevonden. Praalvertooningen dier aard kunnen ook
bedoelden Generaal mishagen en geven deze aanstoot, als-
dan zal deze Generaal zonder in de Kerk stoornis te veroor-
zaken, de maatregelen weten te nemen voor het vervolg,
aanstoot en stoornis voor te komen. Op oorlogsvelden en
op het veld der wetenschap met lauweren bedekt, genoot
deze Generaal niet ten onrechte het vertrouwen van Neder-
landsche Protestantsche Koningen en de liefde en hoogschat-
ting van hen, die de eer hadden in tijden van gevaar onder
hem te dienen en die ooggetuigen waren, hoe dezelve met
onwankelbare trouw en tevens met den moed en het beleid
hem zoo eigen, niet alleen ondergeschikten wist aan te
voeren, maar tevens hoe hij de pogingen door trouwlozen
in het geniep in het werk gesteld wist te doorgronden en
voor het Protestantsche Nederland en het Leger schadeloos
wist te maken, het moet ons leed doen, dezen Generaal
in Dagbladen schijnbaar met boos opzet beschuldigd te zien,
van verkeerden godsdienstijver. Met de jaren kunnen god-
dienstige gevoelens eene verandering ondergaan, nog willen
wij dit aannemen, maar deze en de jaren kunnen geen invloed
hebben op de trouwhartige beginselen van eenen Generaal,

die gelijk deze in tijden van gevaar de ondubbeltzinnigste
bewijzen gaf en wiens borst versierd is met zoo vele eere-
teekenen, verworven op oorlogsvelden en die tevens het
virtus nobilitat op zijne borst draagt. Belangeloos spreekt
een Protestant deze zienswijze uit, alhoewel genoemde
Generaal de voorspraak van niemand noodig heeft en veel
minder die van subalternen, die de eer hadden onder hem
te dienen.

8 September 1858.

BOEKHANDEL.

In een voornamen Boekhandel, in eene der kleine Plaat-
sen van Z. H., waaraan tevens eene Drukkerij en het uit-
geven verbonden is, bestaat op aannemelijke voorwaarden,
de gelegenheid tot plaatsing van een fatsoenlijk **JONG**
MENSCH, niet beneden de 15 jaren oud en van de P. G.,
buiten Kost en Inwoning. Bij eene goede behandeling,
zal men in de gelegenheid gesteld zijn, om zich grond-
dig in bovengemelde vakken te bekwamen. Men adresseere
zich met *franco* Brieven, onder de Letters S. S., bij den
Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

De Betrekking van ONDERWIJZER in het Gerefor-
meerd Burgerweeshuis te Utrecht, met den eersten No-
vember aanstaande openvallende, worden Onderwijzers van
den 2^{den}, of Hoofd-Onderwijzers Rang, van de Hervorm-
de Godsdienst, en niet boven de 40 jaren oud, die daar-
toe genegen mogten zijn, uitgenoodigd, zich in *persoon* te
vervoegen, in het voornoemde Weeshuis, voorzien van
Bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, vóór den 15^{den}
October e. k., des Zaturdags van 2 tot 3 ure.

BOEKDRUKKER-LETTERZETTER.

Een bekwaam LETTERZETTER, tevens met de Pers
kunnende omgaan, liefst gehuwd, vast werk verlangende,
kan terstond geplaatst worden ter Boek- en Courantdruk-
kerij van P. J. PERSIJN, te Hoorn. Brieven *franco*.

BEKENDMAKING.

Dijkgraaf en Hoogheemraden der VIJF HEEREN-
LANDEN,

Brengen bij deze ter kennis van de daarbij belangheb-
benden, dat op Woensdag den 6^{den} October aanstaande,
van des voormiddags ten 9 tot des namiddags ten 2 ure,
in het 1° district de verkiezing zal plaats hebben van een'
Hoofdingeland en een' Hoofdingeland-Plaatsvervanger, ter
vervangning van de Heeren J. E. VAN DEN ANDEL en H.
DE VOS Cz., wier verkiezing is vernietigd en in het 2°
district van een' Hoofdingeland-Plaatsvervanger, ter ver-
vangning van den Heer D. DE LEEUW, welke zijne be-
noeming als zoodanig niet heeft aangenomen, en wel
voor het 1° district ten *Raadhuse* der gemeente Vianen, en
voor het 2° district ten *Raadhuse* der gemeente Schoon-
rewoerd.

En zal deze Bekendmaking worden aangeplakt waar het
behoort, alsmede in een dagblad worden geplaatst.

Vianen, den 24ten September 1858.

Dijkgraaf en Hoogheemraden voornoemd,

G. BODDE

De Secretaris-Penningmeester,

J. J. CAMBIER.

De Commissie van administratie over het vereenigd
Huis van Arrest en Provoosthuis te HAARLEM zal op
Dingsdag den 12^{den} October 1858, des namiddags ten twee
ure, in een der vertrekken van het gemelde Huis, onder
nadere goedkeuring **aanbesteden**: Het leveren der
benodigdheden tot het onderhoud der gevangenen in het
genoemde gesticht, gedurende het jaar 1859, en wel:
Aardappelen, Rundveesch en Rundvee, Schenkelscheesch,
Gort, Gele- en Groene Ervten, Groenten, Zout, Peper,
Arijn, Raap- en Patent-Olie, Kaarsen, Groene Zeep,
Koffij, Oichorei, Zoete Melk, Stroo, Steenholen en Turf;
waarvan de voorwaarden ter lezing liggen zoo in het voor-
noemde Huis als in het Koffijhuis *de Kroon* en in het
Noord-Hollandsche Koffijhuis, beide aan de Grootte Markt
binnen deze Stad. De gegadigden worden verzocht hunne
inschrijvingen bij beslotene door hen geteekende biljetten,
op zegel geschreven, met vermelding in *schrijffletters* der
prijzen, in Nederlandsche Guldens en Centen, alsmede
hunnen namen en die hunner borgen, in te zenden aan het
voornoemd gesticht, uiterlijk een uur voor den aanvang
der aanbesteding, en dezelve te werpen in eene gesloten
bus, welke tot dat einde daar voorhanden zal staan.

Haarlem, De Commissie voornoemd.
den 27ten September D. F. CROMMELIN, vice-Præsident.
1858. P. N. QUARLES VAN UFFORD, Secr.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van NOORDWIJK, zijn
van voornemens op Zaturdag den 16^{den} October 1858, des
voormiddags ten elf ure ten *Raadhuse* in het openbaar
aanbesteden:

Het Bouwen van een **SCHOOLLOCAAL** en het inrigten
van een **HUIS** tot *Onderwijzerswoning*.

De bestekken en de voorwaarden zullen van af heden
ter Secretarie ter lezing liggen, terwijl op *Zaturdag den*
9den October 1858 aanwijzingen in *loco* zullen geschieden
door den Heer G. BROUWER, Architect te 's Hage, bij
wien nadere inlichtingen zijn te bekomen.

Noordwijk, 27 September 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

H. A. C. DE LA BASSECOUR CAAN.

De Secretaris,

J. A. HOLBEEK.

HAARLEMME-NEER.

TE KOOP OF TE HUUR: 40 à 20 Banders bijna geheel
WEILAND, met of zonder eene Woning. Adres *franco*,
onder Lett. P., bij de Boekhandelaars M. SCHOONE-
VELD EN ZOON, Beurssteeg E. 188, te Amsterdam.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene gevestigde
WIJNKOOPERIJ, in eene der voornaamste Steden
van het Rijk. Adres met *franco* Brieven, onder Letter
P., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

DROOGERIJEN en VERFWAREN.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene nette, goed beklante
en sints jaren gevestigde Zaak, in **DROOGERIJEN** en
VERFWAREN. Te bevragen met *franco* Brieven, onder
Letter A., bij den Boekh. S. ALTER, te Utrecht.

BILDERDIJKS

DICHTWERKEN.

HISTORISCHE VROUWEN.

DICHTERLIJK ALBUM.

GESCHIEDENIS VAN HET

Nederlandsche Zeewezen,

DOOR

Mr. J. C. DE JONGE.

ONS VOORGESLACHT,

IN HUISELYK EN OPENBAAR LEVEN,

DOOR

W. J. HOFDIJK.

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN,

ONDER TOEZIGT VAN

Mr. J. T. Buijs en M. W. Logeman.

ALGEMEENE GESCHIEDENIS

VAN DEN

WERELDHANDEL,

DOOR

H. SCHEERER.

NATUURLIJKE HISTORIE

VAN NEDERLAND.

NIEUWE GOEDKOOPE VERTALING VAN

BUITENLANDSCHE

KLASSIEKEN.

Nieuwe Goedkope Vertaling van

DICKENS.

NIEUWE GOEDKOOPE VERTALING VAN

WALTER SCOTT.

BIBLIOTHEEK VAN

KLASSIEKE NEDERLANDSCHE AUTEURS.

** OPENBARE VERKOOPING,

op Maandag den 11^{den} October 1858, des voormiddags ten elf ure, in het Lokaal der Societeit „Vredebest“, aan de Markt te Gouda, van;

1°. Eene kapitale BOUWMANSWONING, genaamd „DE EENDRAGT“, met Koe- en Paardenstal voor 26 Koeijen en 14 Paarden, Dorschvloer, Karmolen, Schuur, drie Bergen, Erf, Tuin en Boomgaard, alsmede eenige percelen Wei- en Bouwland enz., staande en gelegen in den Eendragtspolder te Zevenhuizen, in de polderlasten aangeslagen voor 53 Bunders, en op den Kadastralen Legger, voorkomende in Sectie C, N°. 516 tot 518, 526 tot 528, 530 tot 532, 534 tot 560, 563 tot 586, 1599, 1600 en 1603 tot 1606, groot 49 Bunders, 30 Roeden, 74 Ellen; N°. 529 en 533 gedeeltelijk, groot voor 't geheel 10 Roeden, 60 Ellen, en N°. 1601 en 1602, groot 4 Roeden, 50 Ellen, met den last van opstalrecht. Verhuurd aan Pieter van der Burg: de Bouwmanswoning en verdere Betimmering en Erf tot 1 Mei 1864, het Weiland tot Kersmis en het Bouwland tot het ontblooten der Schoof in 1863, voor f 1890 in het jaar.

En 2°. Een goed onderhouden HUIS en ERVE met een TUIN daar achter, staande en gelegen aan de Oosthaven te Gouda, Wijk B N°. 110, Kadaster Sectie C, N°. 351. Zijnde in het Huis een marmeren Gang, zeven behangen Kamers, waarvan sommige Geplafonneerd en met marmeren Schoorsteenmantels, eene Meidenkamer, eene goede Keuken met Pomp, een fraaijen Kelder, ruime Zolders en hetgeen verder tot een welingerigt Woonhuis behoort. Te aanvaarden 15 November 1858.

De helft der Koopenningen van het perceel N°. 1 kan op hetzelfde als eerste Hypotheek gevestigd blijven tegen den interest van 4 percent, en eene aflossing van een tiende gedeelte van de hoofdsom 's jaars.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris W. J. FORTUYN DROOGLEEVER, te Gouda.

** Door GEBR. MULLER, Boekh. te 's Hertogenbosch, is verzonden:

GRAAF RADEZKY,

Keizerlijk Koninklijk Oostenrijksch Veldmaarschalk.

EENE LEVENSSCHETS

NAAR ECHTE BESCHIEDEN DOOR EENEN

OOSTENRIJKSCHEN VETERAAN.

Uit het Hoogduitsch vertaald

door G. KUIJPER Hs.,

Luitenant-Ingenieur.

Met Portret en Facsimile. Prijs f 3,50.

MONTRADO.

GESCHIED- EN KRIJGSKUNDIGE BIJDRAGE

BETREFFENDE

DE ONDERWERPING DER CHINEZEN OP BORNEO.

NAAR HET DAGBOEK VAN EEN INDISCH OFFICIER OVER 1854 — 1856,

door W. A. VAN REES.

gepens. Kapitein van het Nederl. Oost-Ind. Leger.

MET EENE VOORREDE VAN

P. J. VETH.

Hoogleeraar te Amsterdam.

Met eene Kaart. Prijs f 3,40.

** WILLIGE VERKOOPING, op Dingsdag den 19^{den}

October 1858, des middags ten 12 ure, in het Logement den Doelen, te Purmerende, van: N°. 1. Eene kapitale HUISMANSWONING, met 22 Bunders en 39 Roeden best GRASLAND, gelegen in den Purmerlander-Polder, Gemeente Ipendam, en N°. 2. Een Perceel best GRASLAND, groot 7 Bunders, 97 Roeden en 10 Ellen, gelegen op het Twiske, onder de Gemeente Ipendam. Nadere informatie te bekomen, bij den Notaris S. DE VRIES, te Purmerende.

** Bij W. E. J. TJEENK WILLINK, te Zwolle, verschijnt:

G. KOHLBRÜGE, Handboek voor Landeigenaars, Landbouwers, Administrateurs, enz. à f 1,25.

Dit werk bevat een zamenstel van berekeningen over alle deelen van het landbedrijf, door den Schrijver bijeenverzameld en aan vele eigene waarnemingen en nasporingen getoetst, en wel:

Bepaling van de landmaat, vruchtmaat, gewigt en getal vruchten in zekere maat. — Bepaling der voedingswaarde van verscheidene voortbrengselen. — Het zaaijen en de oogst van verscheidene voortbrengselen. — Berekening van den arbeid van het trekvee. — Kosten van onderhoud van het trekvee en van hen, die er mede werken, alsmede der gereedschappen. — Het werk der arbeiders bij eene bouwrij en hun onderhoud. — Berekening der hoeveelheid mest naar het voeder en de strooimiddelen. — Benoodigd voeder voor rundvee en schapen en berekening der daarvan te verwachten hoeveelheid melk. — Fokken van paarden, koeijen en schapen en derzelver onderhoud. — Berekeningen over gebouwen, meel, brood, slagvee, brandewijn, bier, hout, gruis en turf. — Almanak voor het werpen van veulens, kalveren, lammeren en biggen. — De waardering der grondsoorten. — De verschillende landbouwstelsels en wijze van landbouwen met hunne orde van opvolging der gewassen.

H. DE BOER, Oefeningen in de Vormleer voor de Scholen, ten dienste der Leerlingen met Pl. 30 Ct. zonder Pl. 15 Ct.

Dit is bewerkt en ingerigt, om als Schoolboek te dienen, bij het onderwijs in de Vormleer, naar de leerwijze van van Dapperen.

** De uitgever G. B. VAN GOOR, heeft in alle Boekwinkels verkrijgbaar gesteld de nieuwste Woordenboeken van:

JAEGER

Nouveau Dictionnaire de Poche,

Français-Hollandais et Hollandais-Français.

EN JAEGER

Neues Taschen-Wörterbuch,

Deutsch-Holländisch und Holländisch-Deutsch;

Elk tegen den buitengewoon goedkoopsten Prijs van; Ingenaald f 1,50, gebonden in geheel Linnen f 1,70.

Deze beknopte, maar toch woordenrijke en tevens zeer net uitgevoerde **Woordenboeken**, bevatten ongeveer 700 in twee kolommen compres doch net gedrukte pagina's, zijn zeer volledig, en leveren bovendien tot groot gemak en nut voor den leerling de aanwijzing van de geslachten der zelfstandige naamwoorden voor beide talen.

** OPENBARE VERKOOPING VAN

HEEREN HUIZEN,

te **BECK** bij **NIJMEGEN**.

De Notaris VAN DER GOES, te Beek, zal krachtens de onherroepelijke volmagt, verleend ten gevolge van het bepaalde bij Artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek, op Donderdag den 7^{den} October 1858, des namiddags om 6 ure, ten huize van den Logementhouder G. Beker, te Beek, op hoogen doen inzetten, om op later te bepalen dag, finaal te worden verkocht:

Eerste Koop.

Een sedert weinige jaren nieuw gebouwd **HEERENHUIS**, bestaande uit onderscheidene Boven- en Benedenkamers, Provisie- en Meidenkamer, de meeste Vertrekken behangen en van Stookplaatsen voorzien, wijders een met snaak aangelegden Tuin, groot 9 Roeden, 70 Ellen, staande en gelegen te Beek aan den Straatweg, Kadastraal bekend Sectie B N°. 428 en 447. In huur bewoond bij den Heer van Eelde, bij wien men zich ter bezigtiging kan aumelden.

Tweede Koop.

Een kapitaal **HEERENHUIS** en **ERVE**, goed onderhouden en zeer logeabel, met Stal, Schuurtje en fraai aangelegden Tuin, waarin vele exquise Vruchtboomen, ter grootte van ruim 33 Roeden, staande en gelegen te Beek aan den Straatweg, nabij het Grenskantoor, Kadastraal bekend onder Sectie B N°. 109^a en 109 gedeeltelijk, in huur bewoond bij den Heer Vogel, en te bezichtigen 2 dagen voor den inzet, van 's morgens 11 tot 's middags 3 ure.

Derde Koop.

Een **HEERENHUIS** met daarnaast gelegen **WOONHUIS** en **TIMMERMANSWINKEL**, benevens **ERVE** en **HUIS**, groot 30 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen te Beek aan den Straatweg naast het vorige perceel, Kadastraal bekend Sectie B N°. 109^a en 109 gedeeltelijk.

Behalve door den Eigenaar bij onderscheidene personen in huur bewoond, te bezichtigen 2 dagen voor den Inzet. Informatie te bekomen bij genoemden Notaris, ten wiens Kantore de Eigendoms Bewijzen, Kadastrale Plannen en Veilconditie ter lezing liggen.

** Bij den Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, ziet op heden het licht:

EVANGELISCHE OPVOEDINGSLEER,

NAAR DEN TWEEDEN DRUK DER

EVANGELISCHE PÄDAGOGIK

VAN

Dr. **CHRISTIAN PALMER**.

Hoogleeraar in de Godgeleerdheid, enz., te Tübingen.

VOOR NEDERLANDERS BEWERKT DOOR

J. STEINIS Gz.

In twee deelen compleet. Prijs f 4,00.

Dit werk is terstond bij zijne verschijning in de meest geachte Tijdschriften ten gunstigste aangekondigd. De Tijdspiegel van Julij jl. zegt er onder anderen het volgende van: „Met blijdschap begroeten wij een werk, dat, schoon op Duitschen grond ontkiemd, op waardige wijze op Nederlandschen bodem werd overgeplant. Reeds te lang werd in ons Vaderland zoodanig werk gemist. Wij bevelen dit voortreffelijk werk van PALMER ten zeerste aan alle beschaafde en ontwikkelde Ouders en Opvoeders aan.”

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHÉDE EN ZONEN,